

Marjolein Oudhuis is chirurg
in opleiding

Ongeveer 100 gram zou voldoende zijn om de hele wereldbevolking te doden

Heb je soms botox in je hoofd?

Na afloop van een werkdag loop ik op koopavond in de stad, in een verloren uur voorafgaand aan een etentje. Ik passeer een kleine kapsalon en zie mijn platte kapsel, dat de hele dag onder het ok-mutsje heeft gezeten, weerspiegeld in de ruit.

Impulsief loop ik naar binnen en voor ik het weet word ik gewassen en geknipt. Tijdens het knippen valt me de bedrijvigheid in een ruimte achter de salon op: drie vrouwen van middelbare leeftijd zijn daar zojuist naar binnen gegaan. Er wordt zacht gepraat en hard gelachen en er is gerammel van spulletjes. Ik kijk vragend naar mijn kapster en ze vertrouwt me toe dat er botox-behandelingen plaatsvinden, onofficieel. Niet veel later komen de dames de salon weer binnen en wordt er contant afgerekend. Het gaat te snel om hun gezichten goed te bestuderen maar het ziet er niet opvallend uit.

Cosmetisch gebruik van botox schijnt op steeds grotere schaal voor te komen, maar er wordt weinig over gesproken. Een trend is het houden van een botoxparty, waarbij een arts naar het 'feest' komt en de aanwezigen tegen betaling een botoxbehandeling geeft.

Veroudering wordt gezien als een teken van zwakte en 'natuurlijke' schoonheid leidt zogenaamd tot een succesvol en gelukkig leven. Hoe schoon is een gezicht met botox eigenlijk? Ik vind rimpels best mooi. Hoe slimmer je bent, hoe meer rimpeltjes je hebt, leg ik mijn dochter van 6 uit als ze vraagt naar de kraaienvoetjes rond mijn ogen of de 'notenbalk' op mijn voorhoofd, en dan lachen we. Een verzorgd uiterlijk is natuurlijk prettig en ik ga zelf weleens naar de schoonheidsspecialiste. Maar blijkbaar heeft die meer last van mijn onvolkomenheden dan ikzelf. 'Zal ik uw snor meteen even harsen?', vroeg ze laatst tijdens een gezichtsbehandeling. 'Huh, snor? Nee, dank u.'

Over smaak valt uiteraard niet te twisten, maar hoe veilig is cosmetische botox? Afgezien van patiënten met een neurologische aandoening, zijn er nog geen langetermijnresultaten van

de effecten op het brein en de zintuigen bij cosmetisch gebruik. Botox, ofwel botulinetoxine, is een neurotoxische stof geproduceerd door de *Clostridium botulinum*-bacterie. Het is het meest potente gif dat we kennen, ongeveer 100 gram zou voldoende zijn om de hele wereldbevolking te doden. Mag het een onsje minder zijn? In verdunde vorm laat men deze stof tegenwoordig zonder indicatie op grote schaal injecteren in ons meest precare bezit: het hoofd. Aangenomen werd altijd dat botox een heel plaatselijk effect heeft, alleen rondom de motorische eindplaat van de spieren waar het wordt ingespoten. Onderzoek wijst echter uit dat dit niet het geval is (Weise et al.; Central Effects of Botulinum Neurotoxin – Evidence from Human Studies; Toxins; 2019). Bij een cohort in de VS bleek dat migraine significant minder vaak voorkomt bij cosmetisch botoxgebruik in het gelaat. Dit doet vermoeden dat de stof de synapspleet oversteekt en wel degelijk effecten kan bewerkstelligen in de hersenen.

De gedachte dat we zonder medische noodzaak een gif richting ons brein laten spuiten en er zelfs grif voor wensen te betalen, vind ik verontrustend. Misschien gaat in de toekomst wel blijken dat het IQ-punten kost, of tot verlamming of DNA-schade leidt, met alle gevolgen van dien. Of zou het de nieuwe migrainebehandeling worden, met een strakke kop op de koop toe? ■

Dagelijks nieuwe blogs
op [medischcontact.nl](https://www.medischcontact.nl)

